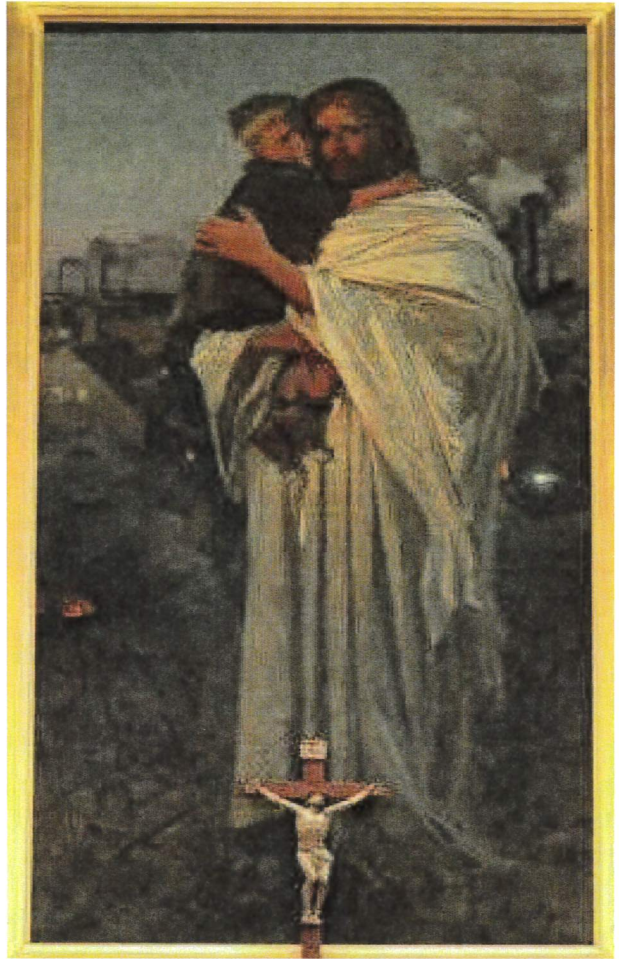
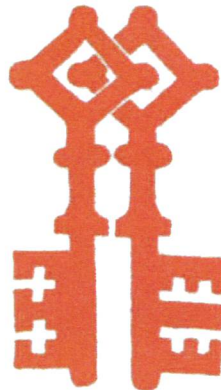
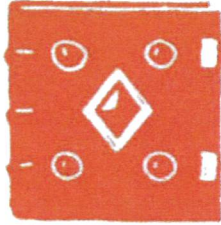

RE-FORMATIO

ÅRGANG 58

ISSN 0900-8519

1/2016

Altertavlen i Kingos Kirke

Av Pastor Terje Tønnessen

Første gang jeg så altertavlen i Kingos Kirke i København ble jeg helt betatt. Bildet var så enkelt, hverdagslig, nært. Mange altertavler er pompøse, imponerende i deres kunstneriske utfoldelse – dette kom så nært: Jesus holder en liten gutt – en liten gutt holder i Jesus. Dette er meg, tenkte jeg. Dette er meg som blir holdt fast av Jesus. Sånn er det. Og den lille gutten holder fast i Jesus. Skikkelig fast. Som om Jesus er en storebror, en omsorgsfull far. Sånn er det. Å være kristen. Det er rørende å se hvilket fast tak gutten har om halsen på Jesus. Her er ingen distanse, ingen redsel for å komme for nær. De hører sammen. Vi er i kjernen av Evangeliet: Jeg holder fast i Jesus – Jesus holder fast i meg. Når jeg i bønn, meditasjon, tilbedelse ser på alterbildet, er det to bibelsteder som blir levende: «Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, så vil jeg gi dere hvile» (Mt 11, 28). Det er så godt å bli båret, tatt vare på, av en som er sterkere enn meg. Det er så trygt å bli holdt av en som er større enn meg. Jeg er voksen, men det er mye jeg ikke kan. Jeg har levd en stund, men tidens mysterium blir større og større. Når jeg ser på mine barnebarn, skjønner jeg hva Jesus mener: «Uten at dere blir som barn, kommer dere ikke inn i himmelriket» (Mt 18, 3). Å være barn er en gave, et privilegium, en velsignelse, nåde. Uten å ha fortjent det, løftes vi opp av armer kraftigere enn våre og vi holdes fast i en kjærlighet sterkere enn døden. Jeg holder fast i Jesus – Jesus holder fast i meg. Det blir klart for meg, hver gang jeg kommer inn i Kingos Kirke – spesielt når jeg kneler ved alterringen og den korsfestede og oppstående Jesus Kristus gir meg sitt hellige legeme og blod. Av nåde. Trofasthet. Kjærlighet. Til barnet Han elsker.

Stabat Mater på dansk

Af Jacopone de Todi omkring 1300. Oversat af Benedikte Brisson.

1) Se en moder, som må lide,
når hun står ved korsets side
hos sin søn, som hænger dér.
Hendes sjæl og moderhjerter
bliver ved den sorg og smerte
gennemstukket som af sværd.

2) Fuld af sorg, med øjne våde,
står hun, som var fuld af nåde,
den enbarnes moder skøn.
Hun må sørge, hun må klage,
for hun ser i korsets plage
straffen ramme hendes søn.

3) Hvem vil ikke også græde
ved at se Guds moder træde
dybt i sorgens mørke dal?
Hvem får ikke sorg i sinde
ved at se den fromme kvinde
lide med i sønnens kval?

4) Folkets synder må han bære,
offerlammet skal han være,
givet hen til pisk og slag.
Hendes kære søn må smage
straf og vrede, nød og plage
til det sidste åndedrag.

5) Kærlighedens moderhjerter!
Jeg er hård og kold for smerte,
lad mig græde her med dig,
så mit hjerte i mig brænder,
når Guds kærlighed jeg kender
og kan gå den rette vej.

6) Led mig hen til korsets under,
hvor din søn med sine vunder
dækker al min synd og skam.
Dér, hvor nu din søn er såret,
har han straffen for mig båret,
så jeg finder fred i ham.

7) Lad min gråd i sandhed være
ægte tårer, ham til ære,
som for mig på korset hang.
Under korset vil jeg være,
så jeg af din gråd kan lære
denne hjertets klagesang.

8) Jomfru, udvalgt mellem
kvinder!

når jeg i min sjæl kun finder
hårdhed, kulde, mørke, død.
Bring da Kristi kors i minde,
så jeg ved hans død kan finde
liv og trøst og glæde sød.

9) Lad mig dine smerter kende,
så mit sind må altid vende
mod det kors, som bar din søn.
Når han da som lynild kommer
for at være verdens dommer,
vær mit forsvar og min bøn.

10) Kristus, når mit liv er
omme,
lad mig med din moder komme
til dig, du min sejers pris.
Når min krop til støv må blive,
hold du selv min sjæl i live,
før mig til dit Paradis.

Evangelisk-luthersk selvforståelse

Af Pastor Bent Honoré

For de kirker og institutioner, der betegner sig som evangelisk-lutherske, må selve definitionen af det lutherske være en påtrængende opgave det kommende 500 års reformationsjubilæum vil være en naturlig anledning hertil.

Da det lutherske er et værdiladet begreb, som indgår i selvforståelsen bør man afstå fra ønsketænkning eller anden form for selvbedrag.

Lutherdommen legitimerede sig primært gennem sin skriftforståelse, men også gennem oldkirkelige bekendelser og henvisninger til respektable teologer fra oldtid og middelalder. Omvendt må det betyde, at lutherdommen stiller dig ind under en bedømmelse og berigelse fra eksterne teologer i den (ret forståede) ene, hellige, almindelige og apostoliske kirke. Når man sammenstiller "evangelisk" og "luthersk" indebærer det, at lutherdommen udover et intern konfessionelt særpræg ønsker at være alment kristelig og kirkelig i en upolemisk forstand i forlængelse af trosbekendelsens ja til en, hellig, almindelig og apostolisk kirke.

Tysk dominans

"Luthersk" var oprindeligt et polemisk, nedsættende navn fra modpartens side, som kun tøvende blev accepteret. Nogle ortodokse teologer foretrak "evangelisk-katolsk" som selvbetegnelse.

Lutherdommens væsen må derfor afklares også i forhold til begreberne "protestantisme" og "katolicisme." Man må skelne mellem en deskriptiv og en normativ forståelse af det lutherske. En deskriptiv forståelse er opgaven for konfessionskundskaben. Man må dog være sig bevidst, at en sådan beskrivelse ikke er rent objektiv. Det illustreres af Grundtvigs reaktion på H.N. Clausens bog om lære og ritus i catholicisme og protestantisme. Til forståelse af et kirkesamfund bør man ikke som sædvanligt nøjes med at skildre dets lære. Man må se på dets organisation, virksomhed, gudstjeneste og spiritualitet, teori og praksis i nutid og fortid.

Man må her selvfølgelig være opmærksom på, at ligesom man selv har forandret sig, så gælder det også for andre aktører. Den kirkehistoriske situation i begyndelsen af 1500-tallet rummede muligheder for reformation. Luther spillede en afgørende rolle i Tyskland. Man må se på de afgørelser han traf og på det forfatterskab, han udfoldede under et stort ydre og indre pres, hvor der skulle handles hurtigt.

Luther og Melanchton

En stor rolle spillede de mennesker, der enten blev forbundsfæller eller modstandere. Luther har spillet en dominerende rolle i forståelsen af det lutherske. Dette er forståeligt nok indholdsmæssigt og i betragtning af hans menneskelige kvaliteter. Luther var en gigant. Denne tilgang rummer dog også muligheder for en indsnævring af perspektivet. Det lutherske er personmæssigt en bredere størrelse. Der er forskel på at forstå Luther og at forstå det lutherske.

Her må man først og fremmest være opmærksom på Luthers nærmeste teologiske medarbejder, Philip Melanchton, der forfattede lutherdommens store centrale bekendelsesskrift, den augsburgske bekendelse i 1530. Han måtte efter Luthers død overtage ledelsen af lutherdommen. Der opstod dog hurtigt uenighed mellem de lutherske teologer Johann Agricola er ophavsmand til den antinomistiske strid om betydningen af Guds lov. Også Melanchton og Luther så med tiden mere forskelligt på teologiske og kirkelige spørgsmål, hvad der i vidt omfang har været underbelyst.

Det kom ikke mindst frem i den synergistiske strid, der drejede sig om tilegnelsen af frelsen. For Luther var tilegnelsen af frelsen udelukkende Guds gerning (monergisme), hvorimod Melanchton og hans meningsfæller (filippisterne) mente, at den menneskelige vilje også havde vigtig en rolle at spille. Melanchton-traditionen fik et hjemsted ved Helmstedt-universitet. Her virkede bl.a. Jørgen Callesen (Calixtus) fra Flensborg, der var meget økumenisk sindet og bl.a. henviste til den teologiske consensus i kirkens første 500 år.

Melanchton er blevet meget forskelligt bedømt som luthersk reformator i dele af lutherdommen. Hans fremmeste teologiske modstander var Matthias Flacius. Denne var fører for de såkaldte gnesiolutheranere, der bekæmpede Melanchtons tilhængere, de såkaldte filippister. Andre vigtige divergencer inden for den første lutherdoms er knyttet til Melanchtons ven, Georg Major (den majoristiske strid om gode gerningers frelsesnødvendighed) hvor det modsatte synspunkt hævdedes af Nicolai von Amsdorf, der endda udtalt, at gode gerninger er skadelige for frelsen. I Danmark var Palladius og Niels Hemmingsen meget påvirkede af Melanchtons teologi. En forståelse af lutherdommens må tage dens geografiske oprindelse og udbredelse i betragtning. Lutherdommen startede i Tyskland og udbredtes derfra til tyske emigranter samt til de nordiske lande. Det skabte en afhængighed af tysk lutherdom og dermed af tysk kultur helt op til vor egen tid. Den førte lutherske kirker ind i tyske hovedstrømninger. Men begrænsede deres tilgang til supplerende romanske, og angelsaksiske påvirkninger.

Lutherdommen fik dog en kraftig påvirkning fra den angelsaksiske verdens helliggørelseslære med den kristne studenterbevægelse og KFUM omkring 1900, i Danmark gennem personligheder som Skovgaard Petersen, Valdemar Ammundsen og ikke mindst Olfert Ricard. I samme selskab finder vi i Sverige den unge Nathan Söderblom, senere ærkebiskop og ophavsmand til det store økumeniske kirkemøde i Stockholm 1925. De forskellige nationalkirker og frikirker har således deres egen særlige kirkehistorie og dertil hørende variation af det evangelisk-lutherske.

(Fortsættes side 9)

Fællesskabet KIRKELIG FORNYELSE LANDSKONVENT den 5. til 7. maj 2016

Hovedtema: Himmelsk liv på jord

Sted: Kingos Kirke med menighedslokaler, Bragesgade 35,
2200 København K (Kirkens indgang er fra Nannasgade)

PROGRAM:

Kristi Himmelfartsdag den 5. maj 2016

- Kl. 14.30 Læst messe ved pastor René Yde. Herefter velkomst.
- Kl. 15.30 Kaffe
- Kl. 16.00 Pastor Terje Tønnessen: I Herrens hus er godt at bo
- Kl. 18.00 Vesper: Celebrant: Sognepræst Steen Sunesen
- Kl. 19.00 Middag
- Kl. 21.00 Completorium

Fredag den 6. maj 2015

- Kl. 09.00 Festmesse: Celebrant: Sognepræst Jens Chr. Larsen, Diakon: Pastor René Yde, Subdiakon: Chr. Ankerstjerne Rønneberg, Præd.: Pastor em. Erik Sloth
- Kl. 10.30 Let morgenkaffe
- Kl. 11.15 Generalkapitel ifølge vedtægterne
- Kl. 12.15 Tolvsang
- Kl. 12.30 Frokost
- Kl. 13.30 Generalkapitlet fortsættes.
- Kl. 17.30 Vesper i Reformert Kirke, Gothersgade 109, 1123 København K. Vesperen er arrangeret som en del af Himmelske Dage (De Danske Kirkedage) i København. Celebrant: Pastor René Yde, Præd.: Pastor em. Jan Bjerregaard
- Kl. 19.00 Middagsmad
- Kl. 20.30 Completorium

Lørdag den 7. maj 2015

- Kl. 10.00 Festmesse: Celebrant: Sognepræst Jens Chr. Larsen, Diakon: Pastor René Yde, Subdiakon: Chr. Ankerstjerne Rønneberg, Præd.: Sognepræst Steen Sunesen

Kl. 11.30 Almindeligt samvær, hvorunder der serveres et glas vin
Kl. 12.15 Tolvsang
Kl. 12.30 Frokost
Kl. 13.30 Pastor em. H.O. Okkels: Syv gange om dagen priser jeg dig
Afslutning ca. kl. 15.30.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Konventsafgift: Kr. 200,- for hele landskonventet. For enkelte foredrag betales kr. 75,-. Der er 50 % rabat for studenter. Man opfordres til at betale forud for landskonventet.

Betaling kan ske ved overførsel til FKF's kontonummer: Danske Bank; reg.nr. 1551; kontonr: 0002 08 81 42.

Overnatning må hver enkelt selv sørge for.

Tilmelding til måltid er sker senest den 25. april 2016 til fællesskabets kasserer Nete Marie Hjorth Madsen, Gillesager 268, 5. sal, tv., 2605 Brøndby, tlf. 28 90 03 29, e-post: nmhjorthmadsen@gmail.com

Priser for måltider:

Morgenmad: 15 kr. Frokost: 45 kr. Middag: 150,00 kr.*

Konventsafgift: 200,00 kr.

Drikkevarer kan købes. Kaffe 10 kr. Anmeldelse til måltider er bindende.

*) Ret til ændringer forbeholdes, da prisen vil afhænge af deltagerantallet.

FKF's landskonvent falder dette år sammen med afholdelsen af de danske kirkedage, som har temaet: "Himmelske Dage." Vi har planlagt vort konvent i forlængelse af dette og vi medvirker også, idet vort program om torsdagen indgår i de danske kirkedage samt specielt vesperen fredag, som er henlagt til den reformerte kirke. Vi ønsker ved dette konvent, at belyse sammenhængen mellem vort jordiske liv og livet i Guds himmelske verden. Vi vil vise, hvordan Guds nåde og kærlighed og liv og salighed er tilgængelig for den troende kristen i kirken og i hendes sakramentale og åndelige liv.

Vel mødt til landskonvent i KIRKELIG FORNYELSE!

MVH René Yde

Til en central forståelse af det lutherske hører de lutherske bekendelsesskrifter. Bekendelsesskrifter er ikke blot en eller flere personers teologiske stillingtagen til vigtige spørgsmål, men en kirkelig institutions fælles udmelding. De lutherske bekendelser er dels tre gammelkirkelige bekendelser, dels reformatoriske bekendelser, bl.a. den augsburgske bekendelse og Luthers store og lille katekisme. Den dansk/norske kirke afviste en del af dette bekendelsesgrundlag.

Liturgi og historie

En tredje kilde til forståelse af det lutherske er reformationskirkernes gamle og nyere ritualer. De er teologi, omsat i praksis. Riterne er dels ordene, der siges og måden at udføre ritualerne på, dels den vægt, der tillægges de kristnes engagement i sakramenter og kirkelige handlinger.

Nært forbundet med ritualerne er de lutherske kirkers salmebøger, der omsætter teologi, bekendelse og tro i ord og toner, som menigmand hermed kan tilegne sig. I de første generationers salmer har vi udtryk for reformationens grundlæggende holdninger. De senere epokers hymner og salmebøger afspejler nye sider af luthersk og ikke-luthersk kristendom. Man nødsages til at medregne den kirkehistoriske udvikling til afdækning af det lutherske.

Konkordieformlen, som er en del af lutherdommens bekendelse, blev skabt 50 år efter Augustana. Den første efterreformatoriske generation er vigtig. Senere kom så ortodoksi, pietisme, vækkelser, frikirkelighed, konfessionalisme, reposition, nylutherdom, Luther-renæssance, økumeni m.v.

Grundtvigs variant er unik og slår bro til oldkirken og østkirken. Alt dette m.m. må med i en statusopgørelse over 500 års lutherdom, og indgå i en beskrivelse og definition af det lutherske, hvis denne skal være dækkende. Nye lutherske salmebøger viser bredden i luthersk tro. Dette peger i flere retninger, men dog ikke i utallige retninger. Her kommer det normative ind i billedet. Hvad er væsentligt og forpligtende i mangfoldigheden af lutherske historiske tilkendegivelser? Med hvilken dagsorden og hensigt beskæftiger vi os med lutherdommen? Er det for i egoisme at hævde os selv som enkeltmennesker eller som kirkesamfund eller er det for mere uselvvisk at kunne tjene Guds sag?

Lutherdommen er jo både lære og liv, som man skal stå til ansvar for. En yderligere dimension får lutherdommen gennem sin forpligtelse på den hellige Skrift som er udtryk for troskab mod kirkens bibelske grundlag? Forholdet mellem eksegeese og dogmatik er meget kompliceret. Opgaven vanskeliggøres af, at vi i dag med resultaterne af et historisk-kritisk bibelsyn har fået et langt mere sammensat forhold til den hellige Skrift end på reformationstiden. Trods nogle kritiske bemærkninger om bl.a. Jakobsbrevet ønskede Luther ikke at operere med en kanon i kanon, sådan som tilfældet ofte er i dag. Luthers forståelse af Paulus og Skriften baserede sig dog primært på en forståelse af Romerbrevet og Galaterbrevet, og kunne derfor ikke fuldt ud indarbejde andre dele af corpus paulinum og Skriften.

Kirke og stat

Lutherdommen har været uløseligt sammenvævet med de politiske forhold. Luther havde brug for fyrsterne for at kunne gennemføre reformationen. Omvendt havde nogle af fyrsterne ved siden af deres teologiske sympati også en økonomisk og magtmæssig interesse i at fremme lutherdommen. Lutherdommen har i Europa været en statsreligion. Først som monopoliseret fyrstekirke, efter demokratiets indførelse som "folkekirke" i lande som Danmark.

Fyrstekirkens statsmagt var en kristen stat, der ville fremme et kristent samfund ved at støtte (og lede) den kristne kirke. De fleste kristelige uoverensstemmelser er søgt inddæmnet gennem den fælles organisatoriske statskirkelige ramme, der vanskeliggjorde selvstændige lutherske kirkedannelser. Kirkeligt medlemskab har været en del af den nationale identitet. Lutherdommen har i sin historie politiske set været en stats-bejaende, national-konservativ faktor og stod derfor i en vanskeligere situation end de reformerte i den tyske kirkekamp.

De moderne sækulariserede europæiske stater og deres pluralistiske samfund har ændret på statens forhold til kirke og kristendom og omvendt. I lutherdommens første tid nåede kirken gennem Luther og hans medarbejdere til en læremæssig normativ stillingtagen, som i vidt omfang forpligtede kirkerne. De fungerede som anerkendt fælles læremyndighed.

Der opstod dog kort efter Luthers død flere åbenlyse teologiske stridigheder. Uenigheden er siden da blevet uddybet indenfor teologien og internt i de enkelte lutherske kirker omkring kristendomsforståelsen og om forholdet til de ikke-lutherske kirker.

Stats/folkekirkerne søger at tilsløre dette væsentlige problem ved at neddæmpe betydningen af enighed i kristendomsforståelsen og erstatte den med organisatorisk konformitet. For så vidt luthersk kristendomsforståelse gøres kirkeligt gældende, sker det i reglen på fragmentarisk og individualistisk vis med forvirring til følge. Mange andre træk ved historisk lutherdom kunne være nævnt, bl.a. det etiske, musikalske og kirkens finansiering.

Historie og norm

Lutherdommens historie løser ikke spørgsmålet om væsensbestemmelsen, men kan tjene til at se iboende tendenser og udelukke alt for væsensfremmede forsøg på normative udlægninger. Et vigtigt udgangspunkt for en luthersk læremæssig selvforståelse vil være den augsburgske bekendelse fra 1530. Man har desuden på baggrund af de lutherske bekendelsesskrifter fremstillet oversigter over bekendelsesskrifternes teologi, som gengiver denne i mere systematisk form. Denne teologi går tilbage til den lutherske reformationens to hovedpersoner, Luther og Melancton.

Spørger man til hovedtrækkene i den lutherske kristendomsforståelse må man nævne det, der drejer sig om formidling og tilegnelse af frelsen. Læren om Skriften og om retfærdiggørelse af tro har været en hjertesag i lutherdommens historie, men er blevet tolket på forskellig måde. Det overses undertiden, at retfærdiggørelsen liturgisk har været nær knyttet til skriftemål og absolution, som indgår i Luthers lille katekisme. Ofte har man gjort retfærdiggørelsen til et afgørende teologiske tema, et indholdsmæssigt hovedprincip, som stiller andre normer i skyggen. Dette er dog kun delvis i overensstemmelse med luthersk lære om frelsens orden, der findes hos forskellige lutherske lærere. Ved siden af retfærdiggørelse nævnes kaldelse, oplysning, omvendelse, anger, tro, mystisk enhed og helliggørelse. Endvidere var læren om det reale nærvær i nadverens elementer et hovedprincip i klassisk lutherdom. Det kirkelige embede som biskop og præst har også

spillet en meget stor rolle. Luthersk teologi har undertiden placeret lutherdommen i en mellemstilling mellem katolicisme og protestantisme som kirken i midten (en selvforståelse som på anden måde også er stærk i den anglikanske kirke).

Opgaven i dag

Et historisk rids kan som sagt ikke erstatte en aktuel stillingtagen til hvad der for os kan stå som en ægte og forpligtende luthersk selvforståelse. Lutherdommens historie kan dog have være af vejledende karakter for en stillingtagen på et bredere grundlag. Man kommer ikke uden om at måtte træffe nogle trosmæssige valg af kirkelig art.

I nutidens kirkelige, kulturelle og religiøse forvirring er der et lige så stort behov som på reformationstiden for normativ luthersk lære og kirkelighed. En af samtlige lutherske kirker og miljøer accepteret fælles læremyndighed og kirkelighed vil man imidlertid aldrig kunne få. Dertil er den grundlæggende uenigheden for stor. Man må nøjes med mindre.

Sanct Nicolaus Velimirovic af Serbien (1880-1979)

Af pastor Hans Olav Okkes

Denne helgen, om hvem jeg har min viden fra Ole Fr. Stjernerfelts oversættelse af synaxariet om ortodokse helgens levned, forekommer mig at have aktuel interesse ikke mindst for os i Danmark. Han fødtes af fromme bønder ca. 100 km nord for Belgrad (Nu Beograd). Tidligt mærkede man hos ham en stærk kærlighed til bøn. Da han var usædvanlig godt begavet, hjalp kirken ham til at kunne uddanne sig i Svejs, Tyskland og England. Hvilket han var vel udrustet til, da han var dygtig i syv sprog. I Bern forsvarede han sin doktordisputats over det just nu i Danmark så aktuelle emne "Troen på Kristi Opstandelse som det grundlæggende Dogme i den apostoliske Kirke".

Senere studerede han i Oxford og tog i Genève en ny doktorgrad i Berkeleys filosofi.

Efter at være vendt hjem til Serbien blev han alvorlig syg, men sagde til sig selv: "Hvis min tjeneste er nødvendig for Herren, vil Han helbrede mig."

Og han lovede at blive munk, hvis han blev rask. Efter sin helbredelse holdt han dette løfte. Nicolaus gjorde et stort arbejde for at lindre sit folks lidelser under 1. Verdenskrig og lod sig sende til England og Amerika for at udbrede kendskabet til sit folks lidelser og søge hjælp.

Efter krigen blev han valgt til biskop og øvede som sådan en stor pastoral indsats i sit stift. Samtidig skrev han opbyggelige bøger og deltog i en stor ortodox konference på Athos. Der afviste han, at man skulle tilpasse Kirkens traditioner til den nærværende tid.

Allerede før Hitlers magtovertagelse og 2. verdenskrig havde han forudset, at det hidtil så mægtige Europa ville blive tilintetgjort, hvis dets kristne grundlag blev omstyrtet. Han udtrykte sig så skarpt: "Kristus er rejst bort fra Europa ligesom forud fra Gardarenernes land efter opfordring fra dets indbyggere". (Lukas 8.26-39). Det er vist meget sjældent, at den beretning bliver genstand for forkyndelse. Men hvad mener han med dette profetiske udsagn. I hvilken forstand er Jesus draget bort fra Europa? Og i hvilken forstand kan det siges, at man har opfordret Jesus til at drage bort?

For at tage det sidste først, så kan man sige, at man har sekulariseret flere og flere livsområder. Det gælder ikke mindst skolen, hvor man gradvist har indskrænket kristendomsundervisningen og gjort den uafhængig af den kristne tro. Man har løsrevet den mere og mere fra kirken. Det samme gælder kulturlivet, ligesom man vil have "religion ud af det offentlige rum". Og når der skal lovgives om ægteskabet, spørger man ikke meget efter, hvad der er Guds vilje. Ligesom man kan sige, at jøderne som folk gennem sine ledere har forkastet Jesus, samtidig med, at mange af dem kom til tro og blev frelst, sådan kan man sige, at Europa gennem sine ledere beder Jesus om at gå bort. Og siden Nicolaus sagde sine ord i 1930'erne er sekulariseringen gået hurtigere og hurtigere. I stedet rykker demokrati og menneskerettigheder og lighedsideologi op til næsten religiøs dyrkelse. På samme måde må vi dog også tro, at Jesus er os nær, når vi samles i Hans navn,

ligesom der blev ved at være kristne menigheder i Lilleasien, - også efter at lysestagen var flyttet bort.

Under krigen talte biskop Nicolaus dristigt imod tyske overgreb og blev arresteret i 1941. Senere kom han i præstekoncentrationslejren i Dachau, hvor også to danske præster sad. I synaxariet nævnes, hvordan han om sit ophold i Dachau plejede at sige: "I Lejren dér er det saadan: Du sætter dig i et Hjørne og siger til dig selv:

"Jeg er Støv og Aske; Herre, tag min Aand"! Da løfter min Aand sig til Himmelen, og du ser Gud Ansigt til Ansigt. Men du kan ikke holde dertil, og du siger til Ham: "Jeg er ikke rede, lad mig komme ned igen" Kort sagt, jeg ville give hele det liv, jeg har tilbage, for en time i Dachau.

Efter krigen arbejdede han i Nordamerika dels blandt serbere og dels med at udbrede ortodoxien i USA. I 1956 døde han og i 2003 blev han kanoniseret af den serbiske kirke.

Teologisk dryp

Af pastor René Yde

Kirkens højeste lov er sjælenes frelse. Dette er selve formålet med kirkens eksistens: At sjælene må frelses. Det er det, hun virker for. Det er det, hun stræber efter. Derfor forkyndes ordet. Derfor udføres forligelsens tjeneste. Derfor fejres messen. Derfor meddeles dåben og nådemidlerne gøres tilgængelige for de troende. Derfor har vi andre, kirker og præster. Kirken er det i sig selv hvilende samfund, som fra generation til generation overlever den sande og ene og fulde og uforandrede tro til sine børn. Hun giver de samme sakramenter. Hun forkynnder det samme evangelium og hun fastholder den samme moral til glæde og liv for sine kære børn.

Ligeledes er det vigtigste i dit og mit liv, at vore sjæle må frelse. Vi skal stræbe efter at undfly Helvedes pine og opnå livet hos Gud i al evighed. Vi skal søge mod Himmelen, mod vor Faders hjem. At komme til Himmelen og der få lov til at skue Gud ansigt til ansigt og opleve hans nåde og kærlighed umiddelbart er og skal være hele formålet med vort liv. I den danske

salmebog hedder det: "til Himlen står al vor forlængsel og tørst, hver haster og stræber at komme der først." (DDS 377,4)

Dette er i bogstavelig forstand et spørgsmål om liv og død - evigt liv og evig død. Når vi dør, skal vi stedes for Kristi forfærdende domstol. Han er en både nådig og streng dommer. Lad os derfor - mens tid er - fange freden i Jesu navn og stræbe efter Guds nåde og liv og kærlighed, som kirken åbner os adgang til. Lad os kaste os over bibelen. Lad os løbe frem mod alteret. Lad vore knæ være ømme af at knæle. Dette er ikke noget vi kan gøre stille og roligt, men med liv og sjæl. Tænk på Matthæusevangeliet 11,12: "Men fra Johannes Døberens Dage indtil nu tages Himmeriges Rige med Vold, og Voldsmænd rive det til sig." Guds nåde skal tilegnes med vold.

Himmeriget skal stormes ligesom en hær angriber en by - en hær af arme og elendige syndere, der higer efter barmhjertighed, liv og kærlighed fra Gud. Vi skal ønske frelsen og tilvende os den med alle midler.

Og hvad mere er: Gud ønsker at frelse din og min sjæl meget mere end vi selv gør. Han ønsker, at vi skal være salige og nyde alt godt. Han ønsker at overøse os med alt sit liv og al sin kærlighed. Han vil forbarme sig over os syndere, når vi søger ham. Der er håb. Der er mulighed for frelse. I dag. Nu.

Til kalenderen

SAF: Kingos kirke, Bragesgade 35, 2200 København N.

Søndag 20. marts kl. 17 - Palmesøndag
Torsdag 24. marts kl. 17 - Skærtorsdag
Fredag 25. marts kl. 14.30 - Langfredag
Lørdag 26. marts kl. 20 - Påskelørdag
Søndag 3. april kl. 17 - 1. søndag efter påske
Tirsdag 19. april kl. 19 - Sankt Jørgen
Lørdag 14. maj kl. 17 - Pinselørdag
Søndag 15. maj kl. 17 - Pinsedag
Torsdag 26. maj 19 - Kristi Legems Fest
Søndag 19. juni kl. 17 - 4. søndag efter Trinitatis

Fællesskabet KIRKELIG FORNYELSE

Formand og redaktør af Re-formatio: René Yde, Bygaden 53, 2630 Høje Taastrup. Tlf. 25 47 51 15, e-post. reneyde@gmail.com

Næstformand: Chr. Ankerstjerne Rønneberg, Sdr. Fasanvej 20, 2000 Frederiksberg. Tlf. 40449204

Kasserer: Nete Marie Hjorth Madsen, Gillesager 268, 5. tv. 2605 Brøndby. Tlf. 36757165, e-post. nmhjorthmadsen@gmail.com

Bankforbindelse: Danske Bank, Reg.nr. 1551; kontonr. 2 08 81 42

Ved overførsel fra udlandet: SWIFT-BIC: DABADKKK, IBAN: DK25 3000 0002 0881 42

Medlemskab af Fællesskabet KIRKELIG FORNYELSE koster 300, - årligt. Abonnement på RE-FORMATIO koster 200, - årligt og løber indtil det opsiges skriftligt. Adresseændringer meddeles kassereren. Bladet udkommer hvert kvartal. Skulle bladet udeblive bedes man kontakte kassereren.

Læserindlæg, artikler, boganmeldelser, annoncering af arrangementer og andet til bladet modtages med glæde og tak.

Indhold:

Altertavlen i Kingos Kirke af Terje Tønnessen: 2

Stabat Mater på dansk ved Benedikte Brisson: 3

Evangelisk-luthersk selvforståelse af Bent Honoré: 4

Sanct Nicolaus Velimirovic af Serbien af Hans-Olav Okkels: 12

Teologisk dryp af René Yde: 14

Til kalenderen: 15